

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide czimrendők
az előfizetést pénzek.
Hirdetések és nyilvántá-
rozások közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . 8 kor.
Félévre . 4 .
Negyedévre . 2 .
Egyes szám ára : 20 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen külde-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

A magyar nép és a gazdálkodás.

Magyarország földművelő népe
eddig csak meg birt állani a maga
lábán. Jólétben és szűkölkedésben,
számtalan viszontagságon keresztül
folytatta gazdálkodását őseitől öröklött
mód szerint, keveset törődve a gaz-
dálkodás elméletével. Sőt valljuk be
őszintén, a jó atyafiak inkább még
előítéllettel viselkedtek minden újítás
ellen, mindazzal szemben, a mi ellen-
kezett megszokott hagyományaikkal.
»Megéltünk mi e nélkül a mai napig,
meg fogunk mi élni anélkül ezentúl is«.

Pedig ez nagy tévedés. Igaz, hogy
a magyar földművelő mindig megélt.
Megélt valahogy tűrhető viszonyok
között, bár nincs bizonyítva, hogy
nem élhetett volna jobb módban, a
vagyonosság, az általános jólét maga-
sabb fokán. Hogy valamivel többször

tarthatott volna nagyobb áldomásokat,
a mitől tudvalevőleg a magyar nép
sohasem idegenkedett.

De ma a viszonyok alaposan
megváltoztak. Hazánk földje, az a
kövér zsirscsöp, mely a munda szerint
a mennyországba esett a földre, nem
lett termékenyebb. A világforgalom
megváltozásával, nöttevel nem a mi
gabonánk az, mely döntő szerepet
játszik nyugoti szomszédaink piacán.
Azok az idők, mikor a rémet sógor
boldognak érezte magát ha megvehette
a magyar lisztet, sajnos, megszűntek.
Óriási vámmal sőt mindenütt
termékeinket és gyakran legyőz az
ádáz verseny, melyet a hatalmasan
fejlődő Oroszország, India és Amerika
őstermelésével ki kell állnunk.

A földművelő, míg szorgalmának
kevesebb hasznát látja, igényei épen
ellenkezőleg nagyobbak lettek. Nem él
többé oly puritán egyszerűségben,
mint hajdan, ő is ki akarja venni

szerény részét az általános fényűzésben.
S bár kivehetné minél nagyobb mér-
tékben s daróc helyett selyemben jár-
hatna s kenyér helyett lágy kalácsot
ehetné! De hogy a megélhetés nehéz
problémáját sikeresen megoldhassa,
fokozottab igényeit kielégíthesse, gaz-
dálkodását egészségesebb, a kor viv-
mányainak megfelelőbb alapokra kell
fektetni. A termő rög művelésére ma
nem elegendő többé két keze munkája;
fárasztani kell az elméjét is, hogy az
általános versenyben megállja helyét.
Nem szabad mindig csak a szokott
utakon haladnia, hanem újabb és újabb
ösvényeket kell felkutatnia melyek az
elszegényedés sivatagjának elkerülésé-
vel a jólét birodalmába vezetnek.

Magyarország a legújabb időkig
kizárólag földművelő ország volt,
melynek ipara ugyyszólván nem is
létezett. Csak legújában tett valamit
az állam és a társadalom a hazai ipar-
fejlesztés előmozdítása érdekében, kü-

T Á R S Z A.

Ha elmegyek . . .

Ha el megyek a temető mellett,
A szememből forró könnyek jönnek,
Bus ajkamról leperereg a nóta:
Bánatomnak nincs vigasztalója.

Ha elmegyek a szentegyház mellett
Meg-megállok vaj mit énekelnek
Ajkaimról leperdül a nóta:
Fájdalmamnak nincs vigasztalója.

Ha elmegyek az ő házuk mellett
Meg-meg állok még be sem tekintek
Ajkaimon elesitul a nóta,
Hej nincs senki a ki vissza szólna.

Török Pál.

Első szerelem . . .

— A »Somogyi Újság« eredeti tárczája. —
Irta: P. Szőke Jenő.

Szép, meleg őszi délután volt.
Az utszéli akácokról halkan peregetek
alá a levelek s a poros fű közül az árok
parton bágyadtan mosolygott elő egy-egy
őszi vadvirág.

A haldokló természet mindent átfogó
melancholiája ráült a lelkemre, a mint el-
melyedve ballagtam az országot mellett a
kis gyalogúton.

Eszembe jutott a mult sok meg nem
valósult álma, sok nem teljesült reménye.
Öntudatlanul ballagtam az úton, emlékeim-
mel elfoglalva s épen a kis erdei ösvényre
akartam befordulni, mely az erdőt nagy
ívben megkerülő országutat köti össze,
mikor egy rég hallott, de jól ismert dalla-
mos hang csendült a gondolataimba.

Egy kocsi állt meg mellettem, a mi-
nek a kőzeledését elmerültségemben nem
vettem észre.

Körülbelül négy éve láttam azt a
kövér arcú, festett haju asszonyt, a ki a
csészából kihajolt, de azért megismertem
rögtön.

Árpádné volt, a csorda-pusztai kasz-
nárné.

Odamentem a kocsihoz s nagy flegmá

val kezet csókoltam neki, mintha csak
tegnap találkoztunk volna utoljára.

Árpádné rikácsolt valamit, de én
nem igen figyeltem rá. Zavarodottan néz-
tem azt a szép, üde arcú szőke lányt a ki
mellette ült. Ugy láttam mintha elpirult
volna egy kicsit, lehet azonban, hogy csak
a rózsaszín napernyőn áttűző napsugarak
festették pirosra a puha fehér arcát.

Lenyújtotta nekem a kicsiny fehér
kezét s megszólalt azon az ezüst csengésű
dallamos hangján, a mi oly soká üldözött
engem, még legszárazabb kenyérkereső dol-
gaim közepette is.

— No már ez még sem szép magától
Kovács: Nekem kell utána kiabálnom,
különbben elszöknek a régi jó ismerősei elől.

— Pardon, pardon, — esett a beszé-
dünkre. Árpádné, még be sem mutattam
az urakat egymásnak. Így van az, ha vala-
kit kötéllal kell elfogni az országúton.

Egy hirtelen szőke szeplős ur fordult
hátra az első ülésből a hol eddig nyugodtan
nézegette a lovat.

— Kovács ur, mérnök, régi ismerő-
sünk, Romváry ur, főszolgabíró nagy-
birtokos . . .

Nagyon fölvitte a hangot az asszony,
kiértett a szavából, hogy ott nincs pont
csak vessző s még következik utána va-
lami, de belepattant a beszédbe a lány:

— Hová megy most? A töltséhez
persze. Nézd mama, én is beszaladhatnék

lönösen az állami iparszakoktatás elősegítése által, a minek aztán meg is volt az az eredménye, hogy a millenárius kiállításán legalább nem kellett »nagyon« pirulnunk a külföld előtt iparunk fejletlensége miatt.

A földnek művelése azonban nálunk még igen sok kívánni valót hagy hátra. Nem mintha Magyarországon nem volnának nagyobb mintagazdaságok. Nagy urodalom nem egy van hazánkban, a melyekben a földművelést a legujabb vívmányok szerint folytatják.

De a kisebb gazda még mindig messze mögötte áll az osztrák, a német, a francia parasztnak, ki jóval kisebb területen, háladattalanabb talajon, jóval kielégítőbb eredményt tud felmutatni, mint a mi földművelő népünk. Eléri pedig a kedvező eredményt azért, mert gazdálkodásában nemcsak a hagyományos praxist követi, de birtokában van a helyes elméletnek is, mely őt a rendelkezésére álló jogdelemforrások célszerűbb kiaknázásra képesíti. Levetette előítéleteit és számolni tud a kor viszonyaival.

A mit az állam az ipar érdekében tett, nem szabad elmulasztani a földművelők javára sem. Hisz ők képezik eddig nemcsak a lakosság zömét, hanem az állam életfentartó erejét is.

Emelni kell tehát minden áldozattal népünk gazdasági nevelését, különösen a gazdasági szakoktatás útján. És pedig nemcsak az iskolában az ifjakkal, hanem a felnőtteknél is tanfolyamok és előadások rendezésével. Ez utóbbi tekintetében igen sokat haladtunk az ujabbi időben. Minden megyének megvan a maga gazdasági egyesülete, mely céljával tűzte ki, hogy a földművelő gazdákat megismerteti a modern tenyésztési módokkal. A tél folyamán gazdasági előadásokat rendez

az egyes községekben, melyeket azonban tapasztalás szerint a gazdák nem igen hallgatnak. Nem hallgatja pedig azért, mert bármily népiesnek hirdessék is az előadásokat, a magyar ember látni akar, mert csak a közvetlen tapasztalásból tanulja meg azt, a mire szüksége van. Beszélhet neki az előadásokon eleget az előadó az okszerű trágyázásról, a hüvelyes növények védelméről s nem tudom még miről, a magyar polgár legfeljebb csak a fejét vakarja meg s azt mondja, hogy: szépen beszélt az az ur, de én nem értettem meg. Nem ez a módja a földművelő nép felvilágosításának. El kell őt vezetni a nagyobb gazdaságokba, hol a modern művelési módokat üzik, ki kell őt vezetni a földre és ott kell neki megmutatni, hogy nézze Pali bátyám, így kell a földre trágyát hordani, így kell azt az ekével megforgatni stb, hogy a jelenlevők az elmondottakat a tényleges valóságban maguk előtt is lássák. Vajjon ki nem emlékeznék arra, hogy a múlt év folyamán hány földművelő látogatta a szt-imrei gazdasági iskolát? Mőd felett sajnáljuk hogy egy-egy ilyen kiránduláson nem vehettünk részt, de a kik ott jelen voltak, valóságos elragadtatással beszéltek az ott tapasztaltakról. A kis gazda, ki eddig szerény falujában a régi mód szerint törte a rögöt és üzte a földművelést úgy, a hogy azt őseitől tanulta, midőn e szakszerűen vezetett mintagazdaságba lépett, mintha szeméről százados fátly hullott volna le. Érdeklődéssel nézte a gazdálkodás minden egyes ágát, érdeklődéssel hallgatta a tanárok előadásait, mert amit azok mondtak, azt maga előtt is látta s azalatt az egy napon minden egyes résztvevő többet tanult, mintha 3 esztendő elméleti tanfolyamot hallgattatnak volna

vele végig. Reméljük, hogy ezen iskola derék vezetői ez évben is mindent el fognak követni, hogy a földművelő gazdáknak ez évben is alkalmuk legyen az intézet mintagazdaságát megtekintve, elméleti és gyakorlati ismereteiket megsokszorozni.

A társadalomnak és az államnak mindent el kell követni a földművelés előmozdítása érdekében. A társadalom a saját javát mozditja elő, ha a földművelést a modern kor színvonalára emeli, mert hisz ő maga látja annak hasznát. Igaz, hogy az állam segítő keze igen sok irányban van igénybe véve. De a mit az állam a földművelés előmozdítására fordít, az az összeg korántsem inproductiv kiadás, annak egy fillérje sem vesz kárba, hanem ezerszeresen meghozza gyümölcseit. A földművelés felvirágozása előmozditja az állam hitelét, erőssé, gazdaggá teszi a népet, előmozditja a nemzeti ipart s az egész társadalmat közelebb hozza a boldog aranykorhoz, midőn megszűnnek az államok viszályai, nincsenek nemzetközi sérelmek, hanem az egész emberiség vállvetve közreműködik egymás boldogságán. Vajjon mikor fog e boldog kor kekövetkezni?

Az új bűnvádi eljárás megalkotásával a törvényhozás tudvalevőleg úgy a gyakorlat, mint a tudomány embereinek egy régi óhaját valósította meg: megalkotta a bűnyegyekben ítélkező esküdttbírósgot. Nem czélunk ez alkalommal ezen alkotás fontosságáról szólni, hisz lapunk keretei e czélra nem is lennének elegendők. A törvény értelmében főbenjáró bűnyegyekben a polgárok sorából összeállított esküdtek mondanak ítéletet bevádolt polgártársaik felett. A ki figyelemmel olvasta a fővárosi lapok hasábjait, az tapasztalhatta, hogy széles ez országban a jogászvilág és a nagy közönség minő érdeklődést tanusított az első esküdtszéki tárgyalás iránt. A jogászvilág érdeklődése könnyen érthető, mert, hisz egy tár-

most az erdészékhez. Megnézem az Ilkát. Ösmerős maga az erdészéknél Kovács ur? No nézze, elkísérhetne. Csak tíz perc az egész. Megengeded mama ugye?

De már akkor lent is volt a kocsirol. Mindig olyan hirtelen határozó, akaratu fejú lány volt, a ki nem volt szokva ahhoz, hogy a szeszélyei ne teljesüljenek.

— Maga meg várjon meg bennünket odaát a keresztnél. Vigyázzon, föl ne döntse a mamát.

Ez meg a szolgabírónak volt mondvá, a ki hajtott.

A szeplős ur rága a bajuszát, látszott, hogy valamit szeretne szólni. Az arca nagyon bizonytalan kifejezésű volt.

A leány bosszus nevetéssel nézett föl rá.

— Hát maga? Hogy mer maga féltékenykedni? Sohase féltsen maga engem!

A szegény, együgyü ember elvörösödött. Savanyu mosolygással hebegett valamit.

Az én fejemben is összezavarodott minden. Néhány percre megint elbódított ez a lány a szeszélyes hirtelenségével, mint azelőtt valamikor, régen.

Önkénytelenül mondtam magamban, mikor befordultunk a kis erdei utra:

... És ne vigy minket a kísértetbe...

— Amen! mondta a lány, tréfásan a szemembe lesve.

Megzavarodva néztem rá. A gondolatomban is olvas ez?

— Azt hittem, hogy imádkozott, mondta. Olyan szótlan volt, és olyan elmerült. Még most is olyan érzélgős, mondja?

Valami hidegség lebbent át a szíve-men. Föl voltam már panczélozva a kísértés ellen. Ilyen könnyedén gyonyolta ki ez a lány azelőtt is a legszentebb érzelmeimet.

Őszi némaság vett körül bennünket. A levelek hullogáltak a fűbe mellettünk.

A lány elkomolyodott. Odasimult melém s belefogózott a karomba.

— Nem szeret már ugye? mondta csöndesen.

Egy régi eltemetett fájdalom mozdult meg a szívemben erre a szóra. Valami remegés állta el a testemet tőle.

Elhúztam a karomat a lánytól. A hangom is remegett, mikor azt mondtam neki:

— Erről a tárgyról akar velem beszélni, Olga?

Egy kövecskét rugott el a lány és benézett a fák közé. Most már olyan lett a hangja mintha imádkozott volna.

Nem is volt az hang, inkább sóhaj, a mint azt mondta:

— Mert én szeretem most is...

Megragadtam a kezeit s az ijedten rám villanó kék szemekbe bele néztem mélyen, szigoruan. Félős, sötét lehetett az a láng, a mi a szemeimben föllobogott, mert most már az ő keze remegett az enyémben.

— Mit akar még velem? Nem vagyok már gyermek, mint — akkor! A régi játékok nem fogjuk újra eljátszhatni. Én eltemettem azokat a fájdalmas dolgokat jó mélyre. Minek azokat újra megbolygatni. Szerettem magát. Igaz. Nagyon is. Magától függött minden. Tán egy nagy élet összes boldogsága. Akkor kikaczagott. Mert hát akkor még nagyon szegény fickó voltam. Most nem vagyok az. Hallott róla. Arra számított, hogy be hagyom magam cseréltetni a szolgabíróval.

A leány olyan őszinte fájdalommal nézett rám. Elszégyeltem magamat, hogy olyan keményen beszéltem hozzá.

Odaállt eléem az ösvényre, hogy nem mehettem tőle tovább. A keble hullámozott a könnyű fehér derékban, az arcát perzselő pirosság lepte el, a szemhéjai mámorosan csukodtak le félig.

Ne beszéljünk hát a multról, suttozta szomorun. Az akkor volt. Azután bolondultam meg, mikor elment. Magfogadtam, hogy ezt megmondom magának, mihielyt újra összehoz bennünket a sors; megmondom, ha meghalok is a szegényből azért, én teszek magának vallomást... Megmondom, hogy szerettem, szeretem és szeretni fogom, s hogy odaadok magának mindent, a mivel, bírok? Szívetem, életemet?...

Nem birtam elfojtani egy könnyed, cinikus mosolyt, a mint azt kérdeztem tőle;

H I R E K.

gyaláson többet tanulhat, mintha hét száma az új törvényt rája, a közönség is meg akar ismerkedni az esküdtek kötelelességeivel.

Kaposvárott július hónapban lesz az első esküdtszéki tárgyalás. Félve gondolunk e napra. Alkalmas helyiség hiányában a régi végvártársaik teremben tartják, abban a teremnek nevezett szobában, hol 40 ember sem fér el. Már pedig az ügyvédek, ügyvédjelöltek e tárgyaláson mind meg akarnak jelenni, az érdeklődő közönséget sem lehet kizárni, de hol fog elférni csak az ügyvédi kar is. Hisz a hallgatóság számára kijelölt helyen még csak annyi szék sincs, a hány ügyvéd Kaposvárott van, pedig a megyebeli összes ügyvédek erre az alkalomra mind be fognak jönni, hogy az új intézménnyel megismerkedjenek. Minő levegő lesz a teremben a júliusi forróság alkalmával, ha 50—60 ember fog ott megszorulni? Sajnálatos dolog, hogy az igazságügyi polóta még csak a tervezés stadiumában van.

De ha már a kir. Törvényszéknek nincs kellő helyisége, úgy kell segíteni a dolgon, a hogy lehet. A vármegyeház nagyterme a célra teljesen megfelelő s a megye igen szívesen engedné át erre az egy alkalomra. A törvényszék elnöke nagy szolgálatot tenne az ügyvédi karnak és a közönségnek egyaránt, ha kieszközölné az igazságügyi ministeriumnál az erre vonatkozó engedélyt. Lehetetlennek tartjuk, hogy a törvényszéki elnök felvilágosításai nyomán az engedélyt meg nem kapná. Az ügyvédi kar joggal megköveteli, hogy az első esküdtszéki tárgyaláson minden egyes tagja jelen legyen, megkívánja ezt az ügyvédjelöltek érdeke is, kik igazán csak itt tanulhatják el az új törvényt. A megyeház terme e célra teljesen megfelelő lenne. A jogászvilág és a közönség kényelmes helyeket nyerne a tágas teremben, mindenki nagyobb érdeklődéssel hallgatná a tárgyalás menetét s nem állana be annak a szükségé, hogy az elnöklő bíró minden 5 percben felfüggeszse az ülést szellőztetés céljából. Hiszszük, hogy a törvényszék elnöke mielőbb meg fogja tenni a kellő lépéseket az engedély elnyerése céljából.

— Mindent Olga? Mindent? Azt a maga imádot, csillogós világát is? Hát volna kedve velem eltemetni magát egy csöndes, egyszerű kis faluba, a hová egy akkord se jut a nagyvilági zajból? . Mert én megmaradok most is az én kigunyolt, bolondosnak tartott egyszerűségemben s nem áhitozom semminemű nagyvilági csillogásra.

A lány nem felelt.

Letört egy félig megsárgult ákáczhajtást s elmerengve tépdeste le a leveleit.

Megijedtem. Ez a lány a milyen szeszélyes még arra a csomó sárga levélre bizza a döntést.

Remegtem arra a gondolatra, ha az utolsó levél azt találná mondani igen!

Nem szerettem már Olgát. Nem tudtam többé szeretni, mint kiismertem a szövevényes, excentrikus lelkét. A ki egy csillogó ékszer egy szál virágnál szebbnek tart, az nem lehetett az én ideálom. Én magamnak akartam volna őt s nem a nagyvilági léha lepkezájnak. Az én lelkemmel nem harmonizált soha az Olga lelke.

A lány az utolsó levelet méregette a tenyerében.

— Nem megy be Kőváryékhoz? Szóltam hozzá. Itt a dűlő.

Az erdőszlak csakugyan átféherlett a ritkuló falombok mögül.

— Jól ismeri a helyet, mondta gyanakodva. Sokat jár erre?

Kicsit elpirultam a kérdésre. Később sem tudtam megfelelni magamnak, hogy mi okom volt erre.

Hiszen tele volt már a szívem Ilkával annyira, hogy ennek a másíknak nem juthatott abban egy kicsike hely sem. Őszintén megfeleltem a kérdésre:

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium Ujhelyi István élesdi II. oszt. adóhivatali pénztárnokot a kaposvári magyar királyi adóhivatalhoz I. osztályu adóhivatali pénztárnokká nevezte ki.

— Kinevezés. Ujváry Ferencz a kaposvári rom. kath. egyház buzgó lelkesét a legmagasabb kegy érte, a mennyiben a veszprémi káptalanhoz kanonokká nevezetett ki. Bár régen tudtuk már, hogy meg kell válnunk a szeretett lelki pástortól, még is a milyen jól esett az igazi érdem jutalmazása éppen oly nagy mértékben fajlalkuk, hogy távozik körünkől. Egyebekben érdekeit jövő számunkban bővebben fogjuk méltatni.

— Hymen. Polgár Samu m. á. v. mérnök eljegyezte Schön Olga k. a. Kaposvárról.

— Az izr. nőegylet. 15-iki dominóestélye jól sikerült. Számosan jelentek meg dominóban, hogy az incognitóban maradhatás gyönyöreit élvezhessék. A reggeli 4 óráig maradt együtt a kedélyes társaság.

— A rokkantak f. hó 17-én tartották meg báljukat és zárták be az idei mulatságok sorozatát. A ki az ott uralkodó jó kedvet látta, az aligha hitte el, hogy most a rokkantak mulatnak.

— Az öt koronás ezüstpénzek már forgalomba kerültek és aligha fognak nagy kelendőségnek örvendeni. Nagyságuk és súlyuknál fogva igen alkalmatlanok, művészi és szépművészeti tekintetben sem igen állják ki a bírálatot. Különös, hogy az Osztrák 5 koronások jóval csinosabbak a magyarnál. Hát ha már a magyar posta bélyegjegyeket annyira elrontották, a pénzre biz jobban vigyázhattak volna.

— Márczius 15-ét városunkban pusztán derék iparosaink és a főgymnasium ifjúsága ünnepelte meg. Az iparosok által rendezett

— Nagyon sokat.

A hang, a melyen kiejtettem ezeket az egyszerű szavakat, megmagyarázott a lánynak mindent.

Daczosan vetette föl a fejét. Azt mondta a kérdésekre szinte gyűlölettel:

— Nem! Nem megyek!

Egy kis szellő lebbent át a fák közt. Fölkapta a lány tenyeréről az áttetsző, viaszszínű ákáczelevelet, egy darabig kergette a légben, aztán ledobta a földre, a többi közé.

Olga egy darabig szomorúan nézett utánna, aztán könnyedén elnevette magát.

— Tudja mi volt ez? Az én — boldogságom! Aztán elmélázva tette utána:

— Pedig hát igent mondott.

Olga pajkosan ráveregetett a napernyője nyelével a savószínű szemü szolgabíró vállára, mikor kényelmesen elhelyezkedett az ülésben.

— Hallja maga! Meghívtam Kovácsot az eljegyzésünkre. Nincs ellene kifogása. ugye?

Hogy fölragyogtak azok a szürke, savószínű szemek erre a szóra. A szolgabíró üdvözölten cserdített a lövők közé. Szegény!

Néztem, néztem azt a röpke rózsaszínű napernyőt az erdőszélről, míg el nem nyelte a por, a mit megaranyozott a nyugvó nap. Valami fájdalmasat éreztem a szívemben. Mintha a régi, beforrult seb lüktetni kezdett volna.

Mi volt ez?

Talán a bánat egy eltiport virág — az első szerelem után.

ünnepély programját mult számunkban ismertettük, a főgymnasiumban lefolyt ünnepély műsora pedig a következő volt: 1) Hymnus, előadta az ifjúsági énekkar 2) Endrei Ákos tanár megnyitó beszéde. 3) Petőfi költészetéről, felolvasta Menczer Ernő VIII. oszt. tan. 4) Talpra magyar, szavalta Török Pál VIII. oszt. tan. 5) A vándor költő, Várady Antaltól, szavalta Réthi Aurél VI. oszt. tan. 6) Márczius 15. óda, írta Török Pál, szavalta Heufner J. VII. oszt. tan. 7) Szózat, énekelt a főgymnasiumi énekkar.

— 30 éves jubileumát ünnepelte f. hó 17-én Háj Ede szodagyára fennállásának. Barátai és tisztelői közül számosan jelentek meg ez alkalommal a Ferencz József szállodában, hogy ily módon is kifejezzék a derék iparos és jó barát iránt szeretetüket. Háj Ede e hosszú 30 éven keresztül ki is érdemelte mindnyájunk szeretetét. A vele üzleti összeköttetésben állók mint fedhetlen jellemű kereskedőt ismerték meg. A közönség előtt pedig kitűnő szodavize által tette magát felejthetlenné. Megérdemelte tehát azt az ovációzt, a melyben őt gyárának 30 éves fennállása alkalmával részesítették. Sok ily derék embert adjon az Isten városunknak. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy Vadkerty Antal, a Ferencz József szálloda új bérleje, a társaságot olyan pompás ételekkel és italokkal látta el és olyan figyelmes kiszolgálásban részesítette, hogy a jelenlevők valamennyien elismeréssel adóztak fáradozásaiért. Vadkerty nagyon is megérdemli hogy a közönség pártfogásába vegye.

— Gazdáink figyelmébe. A Boni-féle kéttengelyű ekefaligá gyártási jogát, mint értesülünk, a szab. osztr. magy. államvasutársaság, magyar bányái, hutái és urodalmainak vezérigazgatósága megszerezte a feltalálótól, Mandel Eduárd és Társai nyírbátori gyárosoktól. Szakértők és gazdák ezen ekefaligát kitűnő tulajdonságainál fogva az eddigi külföldről importált gyenge alkotású taligák fölé helyezik és így e magyar találmány hivatva lesz nemcsak e czik behozatalát ezután meggátolni, de tekintettel az osztr. magy. államvasut társaság nagy kiterjedésű üzletkörére, hihetőleg sikerülni fog e cikkben megfelelő kivitt is létesíteni s ezzel a nemzeti vagyont gyarapítani. A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatóságánál (Budapest, Váci-köut 32. sz.) mindenkor kaphatók.

— Vérgyógyászat (Hämopatia). Már több ízben említés történt ezen új gyógymódról, mely mint a napról-napra elért remek eredmények bizonyítják, hivatva lesz a most uralkodó gyógymódoknak teljesen új irányt adni. E gyógyomód feltalálója és egyedüli képviselője Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek Budapest V. Váci körut 18. sz. alatt hämopatii intézetében teljes gyógyulást nyernek mind azon betegek, kik asthma, szív-, gyomor-bél-, hólyag vagy ideg-bajban (különösen neurastheniában), továbbá vér- és bőrbántalomban szenvednek. Ilyen betegek el ne mulasszák a hírneves szak-tudóshoz segítségért folyamodni.

— Valóságos kincs az emberiség részére a Zoltán-féle köszvény kenőcs, melyről számosan még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálával nyilatkoznak. Így legutóbb: Hippoliti báró, Daun Kápy Karolina grófnő, Györffy gróf, Markotsch báró Bécs, Keglevics gróf, lovag Weillenhüller József, Nyáry Kálmán gróf, Lukács Ádám, Dubraviczky honvédőrnagy, sok magasrangú katonatiszt és orvosi kitűnőség, kik mind azt írják, hogy e páratlan szer 15—20 éves köszvényes és csúszos bajukra pár napi használat után gyógyulás hozott. E csodakenőcs 2 koronáért hapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban Budapesten.

— Minden hölgynek nélkülözhetetlen a dr. Graf és Társa által készített Byrolin

melyet a leghíresebb orvosok mint bőrápoló és szépítőszert ajánlanak. A Byrolin az összes krémeket felülmúlja, az arc minden tisztátartóságát eltávolítja és annak biztosan fehér, üde, fiatal színt ad. A Byrolin-szappan pedig a legjobb és legkedveltebb toalette- és gyermekszappan. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, Vezérképviselő Kovács Miksa Budapest, VII. Nyár-utca 18. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmentve.

— **Pártoljuk** a hazai ipart. A maga nemében páratlan az az eredmény, melyet a Fiumei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemes íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fiumei csokoládé és a fiumei cacao. A háziasszonyok, kik mindenfajta csokolápet és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a Fiumei csokoládé és cacao.

— **Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frissítésére a Tymol fogcrémet, mely világhírű magyar gyártmány a legkellősebb fogtisztítószert, fehéríti és konserválja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket igen olcsó árt és mindig friss. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubus diszes dobozban 3 kor. 80 fill. bérmentve. Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár, Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet. laboratorium. Budapest, Damjanich utca 28.

— **Fiumei csokoládégyár** nagyban hozzájárult a hazai ipar fejlesztéséhez. A hírneves gyár által készített csokoládé és cacao napról-napra jobban terjed az egész országban és kitünő ízénél, feltétlen tisztaságánál fogva felülmúlja az összes más gyártmányokat. Alig érhető, hogy hazánkban még annyian akadnak, kik e kiváló magyar termék helyett más, külföldi gyártmányt használnak.

— **Egészség és szépség** többet ér a gazdagságnál, ezen kincs érhető el a Byrolin (dr. Graf és Társától) használatával, mert a bőrt tisztítja, ruganyossá teszi és az arcot fehéríti, ifjítja. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vezérképviselő Kovács Miksa, Budapest, VII. Nyár-utca 18. A Byrolint és az abból készült Byrolin-szappant a leghíresebb orvosok, tanárok ajánlják mint felülmúlhatatlan bőrápoló és szépítő szert. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmentve.

GSARNOK.

Művész-karcolatok.

Midőn Weber »A bűvös vadász« partitúráját befejezte, elküldte bírálat végett Beethovennak, ki azt átnézte, s avval az üzenettel küldte vissza Webernek, hogy ne írjon több operát. Weber ez a látszólag szigorú kritika egészen leverte. Nemsokára azonban találkozott a mesterrel és megkérdezte tőle, hogy igazán oly rossznak tartja-e »A bűvös vadász« zenéjét, hogy oly szigorúan ítélte fölötté.

»Rossznak?« felelé a mester, — »sőt ellenkezőleg nagyszerűnek, és épen azért adtam azt a tanácsot, hogy több operát ne írjon, mert ennél jobbat soha sem fog többé írni.«

A »Figaró« a következőket írja Chopin haláláról, melyet Clésinger, az elhalt szobrász, ki Chopin benső barátai közé tartozott, beszélt el egykor.

Chopin nagy szalonjában feküdt, a hová átszállították. E terem összes burorzatát egy Pleyel-féle zongora képezte.

Kwiatkowsky, Guttman és Clésinger már három éjjelen át felváltva virrasztottak a beteg mellett.

Este 8 óra felé járt az idő; az utolsó pillanat közelgett. Többször emlegették, hogy Czartoriska Marcellina hercegnő ebben az időben játszotta a 13 ik zsoltárt. Ez azonban tévedés, mert a hercegnő a zsoltárt már nappal játszotta és a beteg művész kíváncságra csak ismételte. Utoljára Chopin már alig tudott beszélni. Tekintetét a szép Potoczka Delphine grófnőre emelé és lassu hangon mondá: »Schubert Ave Mariáját.«

A grófnő megértette és elnékelte. Chopin Kwiatkowsky kezét tartotta kezében, időről-időre megrázta és lassan nyomogá: »Istenem, de szép ez!«

Kevéselőtt elhalt.

Paganini 1836. decemberében Mar-seillebe érkezett. Itt variációkat írt s már hangversenyének napját is elhatározta.

Későn este, midőn minden neszt kihalt a földről, szobájában teremtményeinek betanulásával foglalkozott, midőn hegedűjén hirtelen egyik hur elpattant, s ő kénytelen volt megállni.

E pillanatban a kéményben valami csoszogást hallott, mire összerázkódott, gyerget vett elő, utána tekintett, de legkisebbet sem vehetett észre, mi a neszt okozója lehetne. Előhívta inasát, összehányják az egész szobát, de sehol senki.

Paganini felhuzta a húr és tovább játszott, azonban a hur újra elszakadt s most a kandalló kéményében sokkal erősebb suhogás hallatszik.

Paganininak a magányban borsózni kezd a háta, újra előhívja inasát; s a kandallóba sok fát vetett, mire a kéményből a füstől elkábítva egy emberi alak zuhan le s Paganini lábához veti magát.

— Becsánat uram! — kiáltott ez, én szegény zenész vagyok s vágytam önt hallhatni. Mivel szegénységem nem engedi, hogy hangversenyére jegyet válthassak, padlásszobám ablakából már harmadszor másztam az ön kéményébe s bámultam művészetét. Azonban most a füst igen elkábított öntudatlanul zuhantam alá.

Paganini édesen mosolyogva hallgatta.

— Háromszor hallottam önt s most már holdog vagyok! — folytató az égből csöppent, s ekkor megragadva Paganini kezét, azt megcsókolt.

Paganini ez ember elragadtatásán láthatólag megindult. Még ez este megvizsgálta a szegény ördögnek a zenében való jártasságát s tapasztalta, hogy az bir hajlammal s tehetséggel a zenéhez; meg is ígerte neki, hogy tanítványul elfogadja.

Paganini megtartotta szavát s a szegény embert, — kit Alberti-nak hívtak, de ki általában csak a »Matrózok« heggedűje« név alatt volt ismeretes, — oly szeretettel halmozta el, melyet atya gyermeke iránt szokott tanusítani.

Londonban legutóbb történt leleplezése alkalmából nem lesz érdektelen Balfe működéséről egy jellemző esetet elbeszélni.

1836-ban jelent meg »Maidof Artois« című operája, melyet a közönség különösen Malibran asszony közreműködésével valószínűs, lelkesedéssel fogadott. A jelenlegi rondofinale azonban csak pótlólag toldatott hozzá és épen evvel ragadta el a művésznő leginkább a hallgatókat.

Ralfe e részt éjjel írta és reggeli 8 órakor már megjelent Malibran asszony lakásán, hogy eljátsza. Bériot, a férj, már talpon volt, neje azonban még aludt. Balfe eljátszotta Bériotnak az új áriát és elragadta vele. Most felkeltették a művésznőt, ki azonban ezért megharagudott és semmit sem akart az új pótlás felől tudni. Hiába dicserőte férje a dallam gyönyörűségét Malibran asszony hallani sem akart felőle. Ekkor ő és Balfe megfogtak egy kis úgynevezett »Cottage-zongorát«, bevitték a

művésznő szobájába és daczára a művésznő erőlyes tiltakozásának, végig kellett neki hallgatni az új részt. Csakhamar legyőzöttnek nyilvánította magát és egészen el volt ragadtatva az új dallamtól.

Joachim.

4204. sz.
tkv. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Elsner Salamon és csatlakozott társai végrehajtóknak Csapó Sándor végrehajtást szenvedő elleni 53 frt 01 kr., 45 frt és 156 frt 40 kr. tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyben a (kaposvári kir. törvényszék), a tabi kir. járásbíróság területén levő Tab község határában fekvő a végrehajtást szenvedő Csapó Sándornak a tabi 328. szíjlvben A + alatti 1/4 telekből való illetőségére, vagyis az egésznek osztatlan 1/6 részére 136 frtban, ugy a tabi 411. szíjlvben + 21 hrsz. a. felvett ház, udvar kert és szántóföldből való illetőségeire vagy is az egésznek osztatlan 1/6 részére 199 frtban, végre a felvett a tabi 412. szíjlvben + 325 hrsz. alatt felvett Hölve hegyi szőlő és pinczéből való illetőségére vagy is az egésznek osztatlan 1/6 részére az árverést 50 frtban, ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte azzal a felvétellel, hogy az összes ingatlanokra C i a Csapó Sándor javára bekebelezett életfogytiglan tartó haszon élvezeti jog szolgálma az árverés által nem érintetik azzal a feltétellel és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi június hó 5 ik napján délelőtt 10 órakor a tabi kir. járásbíróság telek-könyvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak a kikialtási az ingatlanok vétel árának 10%-át vagyis 13 frt 60 kr., 19 frt 90 kr. és 5 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tabon, 1899. évi november hó 18-ik napján.

A tabi kir. bíróság, mint tkv. hatóság.

DR. BAJÓTI,
kir. albiró.

74. szám.

vh. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tabi kir. járásbírósg 1900. évi V. I. 10/2 számú végzése következtében Adler Mór tabi lakos javára Rumbach Géza költsei lakos javára 104 kor. s jár. erejéig 1900. évi január hó 29-én foganatolított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4110 korra becsült következő ingóságok u. m. 6 drb ló, egy fedeles koei, lószerszámok, verseny és trenier koei nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tabi kir. járásbírósg 1900. évi V. I. 10/3 számú végzése folytán 41 kor. 28 fill. végrehajtás foganatolított költsége erejéig a helyszínen költse községben leendő eszközésre 1900. évi április hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az eláryerezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tabon, 1900. évi márczius hó 13-ik napján.

SCHMIT KÁROLY
kir. bír. végrehajtó.

Eladás

korcsmaház,- hentes és
szatócsüzlet

Kaposvárótt igen jó for-
galmu helyen ház és mel-
léképületekkel együtt,
melyek külön 100 frt. bért is
hoznak, 3500 frtért örökáron
azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

a kiadóhivatal.

Páratlan a THYMOL fog-crème,

Thymol

legkelleme-
sebb fog-
tisztítószer,
ádit, frissit.

Thymol

ártalmatlan
antisepti-
kus, eltávo-
litja a fog-
fájást.

Thymol

törvénye-
sen védett
H A Z A I
gyártmány.

Thymol

fehérti szé-
píti és kon-
serválja a
fogakat.

Thymol

uton igen
czélszerű
Néklöz-
hetetlen.

Thymol

főltmul
minden
más fog-
tisztító-
szer.

1 tubus 60 fillér — Kapható mindenütt.
6 dubus diszes dobozban 3 korona bérmentve

Egyedül készít és főszétküldési raktár:

SCHWARTZ illatszergyára

hygien. kosmet. laboratorium.

Budapest, Damjanich utca 28. 4-7

NEM HULL A HAJ, NINC S TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatam,
melyet évek hosszú során át tanul-
mányoztam, hogy mikép lehessen meg-
gátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg. ára 2 korona 40 fillér.

Kapható gyógyszerertárakban és mindennemű illat- és piperecik-kereskedésben.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertára, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecikk nagykereskedőnél,
Gyulafehérvár-Főtér.

5-20

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjeltküldési
raktára:

DOBÉ NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefelejts-utca 27. sz.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcseplő készleteit, „Millenium“ legujabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,
melyek főelőnyei: préselt aczéllemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető,
elpusztíthatatlan szerkezet,

tovább: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű
gőzcseplő-készleteit. Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit, „Boni“-féle kétfengelyű eketalyigait
járgányos cseplő-készleteit, szeekavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök,
az eddig birt meg hatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azok ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk.
Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bin-
nak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra vezettessék és nehogy nevünkkel
visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik veünk üzleti összeköttetésbe lépni ohajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben
eljár, írásbeli meghatalmazásának feimutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb, és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—. **Bouts americ.** tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—. Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.

22—40

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Elsőrendű
hazai gyártmányMégis csak **1-gjobb**
a mindenütt kap-
ható**Fiumei****Csokoládé**

10—10

és

Cacaó.**Hirdetések**

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalán.

Legkellemesebb, legkifünőbb és nélkülözhetetlen
FOGTISZTÍTÓ SZER tubusokban.

— Törvényesen védve. —
1 tubus 60 fillér. (30 kr.)

Mindenütt kapható.

6 darab díszes dobozban 3 korona bérmentve
Egyedüli készítő és főszétküldési raktár:

SCHWARTZ illatszergyára

hygien. kosmet. laboratórium 4—6

Budapest, Damjanich-utca 28.

Gyári raktár és fióküzlet: Temesvároth
(Szinházépület).

**Speczialista
SÉRV-
KÖTŐK.**

A keleti-féle
cs. és kir. szab.
sérvkötő a legto-
kéletesebb ezen
nemben, nem csu-
szik, sem gyako-
rol kellemetlen
nyomást és eltávo-
lítja az eddigi
sérvkötők hiányát.

Árak:
egyoldalu 6 frt
kétoldalu 12 frt

Gyáramban (alapított 1878.) készül-
nek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és
nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle
rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők,
görcsérharisnyák és mindenféle gummiárak
urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan
eszközöl:

Keleti J. orvos sebészeti
mű- és kötő-szer gyáros

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-
utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

5—16

Nyomatott Hagelma Károlynál Kaposvároth.